

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocata Ivanov Oxana în numele părții vătămate, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2021, în cauza penală privind-l pe

Chiriac Petru Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx, ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 04.12.2018-08.02.2021
2. instanța de apel: 08.06.2021-06.10.2021
3. instanța de recurs: 20.04.2022- 08.06.2022

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, (sediul Centru) din 08 februarie 2021, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Chiriac Petru Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 150 (o sută cincizeci) ore.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, în luna august 2016, Chiriac Petru urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, în timp ce se afla în mun. Xxxxx str. Xxxxx, ap. xx a sustras un telefon mobil de model Samsung Galaxy S6, IMEI nr. Xxxxx procurat cu suma de 18.817 lei, un încărcător fără fir de model Samsung, o husă pentru telefon procurată cu suma de 1.189 lei, prin ce i-a cauzat părții vătămate Popa Nicolae daună materială în proporții considerabile.

4. Sentința a fost atacată cu apel de către avocata Ivanov Oxana în numele părții vătămate Popa Nicolae, solicitând să fie admisă cererea de apel, în conformitate cu prevederile art.403-404 Cod de procedură penală, să fie repusă în termen cererea de apel. Să fie casată parțial sentința cu pronunțarea unei noi hotărâri referitor la latura civilă, cu adoptarea soluției ce se impune în speță.

În motivarea cererii de apel, s-au invocat următoarele motive.

- cu sentința menționată a făcut cunoștință la 07.06.2021;
- astfel, în perioada 10.03.2021 - 02.04.2021 apărătorul Oxana Ivanov, în interesele părții vătămate a fost diagnosticată cu COVID-19 urmînd tratament atît

staționar cât și ambulator, fapt confirmat prin copia certificatelor medicale. Ba mai mult, pînă la data de 15.05.2021 instanțele naționale au activat într-un regim special tot datorat pandemiei COVID-19;

- instanța de apel este obligată să verifice motivele întîrzierii declarării apelului și după caz dacă constată că întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate repune apelul în termen și judecă fondul cauzei;

- în acest context repunerea în termen a apelului reprezintă mijlocul procesual prin care titularul dreptului la apel, care nu a putut declara apel din cauze independente de voința lui este repus în termen dacă solicită repunerea în termen, mai mult de atât, sentința nici nu a fost remisă în adresa lor și nici în adresa părții vătămate, ceea ce era obligatoriu să fie executat din partea instanței;

- instanța de fond prin nesoluționarea acțiunii civile i-a încălcat grav părții vătămate Nicolae Popa drepturile garantate de art.20 Constituția RM, prevăzute de art. 19 Cod de procedură penală și încă odată garantate prin art.6 CEDO - accesul liber la justiție și art.6 Paragraful CEDO - dreptul la un proces echitabil.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2021, a fost respins ca depus peste termen apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că, apelul declarat de către avocata Ivanov Oxana în interesele părții vătămate Popa Nicolae, este depus în afara termenului legal, fapt confirmat prin probele anexate la materialele dosarului.

Astfel, instanța de apel a reținut că potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din data de 08 februarie 2021 a fost pronunțată sentința în privința lui Chiriac Petru, care la 03 martie 2021 a fost expediată participanților la proces totodată, fiind pusă și în executare. (f.d.58-59)

La data de 02.06.2021, împotriva sentinței din 08 februarie 2021, declară apel avocata Ivanov Oxana în interesele părții vătămate Popa Nicolai /f.d.61/

Verificînd argumentele apelului în raport cu materialele deduse judecății, instanța de apel a constatat că, apelul împotriva sentinței este cu depășirea termenului legal prevăzut de art.402 Cod de procedură penală, iar partea apărării în interesele părții vătămate deși a solicitat repunerea în termenul legal, nu a prezentat instanței de apel probe certe, veridice, admisibile și pertinente care să dovedească temeinicia omiterii termenului legal de contestare a sentinței primei instanțe și dreptul acesteia de a fi repus în termenul legal.

Reieșind din cele enunțate, instanța de apel a constatat că, sentința a fost pronunțată la 08.02.2021, fiind publicată tot atunci, expediată participanților la proces, pusă în executare, iar avocatul urma să conteste sentința cu apel cel târziu la data de 23.02.2021, iar la cazul dedus judecății partea apărării în interesele părții vătămate a depus cererea de apel cu întîrziere, fapt confirmat prin actele anexate la materialele dosarului expuse supra, iar faptul confirmării motivelor de repunere a termenului în declararea apelului nu au fost dovedite cu prezentarea probelor în acest sens.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocata Ivanov O. în numele părții vătămate, care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă aceleași motive pe care le-a indicat în apel, suplimentar menționând că:

- partea vătămată a argumentat motivele asupra ilegalității soluției adoptate de către instanțele de judecată. Soluția instanțelor de judecată este o manifestare de susținere a părții intimăte, refuzând în mod clasic să se pronunțe asupra celor mai esențiale motive invocate în cerințele părții vătămate, care fiind în totalitate ignorate de către instanțele de fond. Adoptând o decizie nemotivată, contrară unui proces echitabil și principiilor contradictorialității și egalității armelor, în sensul art. 6 CEDO;

- decizia este ilegală pe motiv că, apelul motivat a fost depus în termen, reieșind din faptul că a aflat și a primit sentința la data de 07.06.2021, iar instanța de apel a respins repunerea în termen a apelului.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând a decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Colegiul penal constată că, avocata Ivanov Oxana în numele părții vătămate, în recurs contestă hotărârea instanței de apel, solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în alt complet de judecată, semnalând temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Analizând argumentele menționate în motivarea recursului declarat, precum că prin nesoluționarea acțiunii civile instanța a încălcat drepturile părții vătămate, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate, fiind adoptată o decizie nemotivată, Colegiul penal consideră, că instanța de apel justificat nu a pus în discuție invocările din apel, dat fiind faptul că apelul declarat de către avocata Ivanov O. în numele părții vătămate, a fost respins ca depus peste termen. În cazul în care este adoptată o soluție de respingere a apelului ca depus peste termen, faptul dat nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia, decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal. Respectiv, ținând cont că argumentele invocate și menționate mai sus, nu au constituit obiect de discuție în instanța de apel, pe motiv că această

instanța nu a fost sesizată în termenul prevăzut de norma procesual-penală, Colegiul statuează, că temeiurile de casare invocate de către avocata Ivanov O. în numele părții vătămate, în recursul ordinar, nu sunt incidente în cauza deferită judecării, deoarece pretențiile privind soluționarea acțiunii civile, nu au constituit obiect de discuție în instanța de apel, anume în cadrul apelului declarat de către avocata Ivanov O. în numele părții vătămate.

Totodată, Colegiul penal notează, că instanța de apel a examinat și s-a pronunțat argumentat asupra chestiunii omiterii termenului de declarare a apelului de către avocata Ivanov O. în numele părții vătămate.

În conformitate cu prevederile art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

La capitolul dat, Colegiul menționează, că instanța de apel a reținut corect starea de fapt, din care rezultă că sentința a fost pronunțată integral la data de 08.02.2021, iar avocata Ivanov O. în numele părții vătămate a declarat apel abia la data de 02.06.2021 (f.d.61).

Astfel, reieșind din materialele cauzei se atestă că, avocata Ivanov O. în numele părții vătămate a fost prezentă în ședințele de judecată a primei instanțe, până la data de 29 noiembrie 2019, cunoscând despre amânarea ședinței pentru o altă dată (f.d.15), a cunoscut despre judecare cauzei, însă nu s-a prezentat la ședințele ulterioare de examinare a cauzei, astfel, asumându-și responsabilitate pentru realizarea dreptului de atac asupra sentinței nominalizate, când avocata Ivanov O. în numele părții vătămate, urma să dea dovadă de diligență la realizarea dreptului de a ataca hotărârea instanței de judecată, cu care probabil putea să nu fie de acord.

Prevederile alin. (2) și (3) art. 230, alin. (3) art. 231 Cod de procedură penală stipulează, că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Așadar, în prezenta speță, instanța de apel just a menționat, că sentința a fost pronunțată la 08.02.2021, fiind publicată tot atunci, expediată participanților la proces, pusă în executare, iar avocata urma să conteste sentința cu apel cel târziu la data de 23.02.2021, iar la cazul dedus judecării avocata în interesele părții vătămate a depus cererea de apel cu întârziere, fapt confirmat prin actele anexate la materialele dosarului expuse supra, iar faptul confirmării motivelor de repunere a termenului în declarare apelului nu au fost dovedite cu prezentarea probelor în acest sens.

Astfel, Colegiul penal reține că, instanța de apel întemeiat a reținut că, termenul de declarare a apelului, urmează a fi calculat din data de 08 februarie 2021, însă avocata Ivanov O. în numele părții vătămate a declarat apel abia la data de 02.06.2021 (f.d.61), fiind evident omis termenul de atac, care este un termen procesual legal, durata căruia este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut și având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel respinge argumentele privind nemotivarea deciziei privind fondul apelului, or depășirea termenului de atac, și respingerea pe motiv de tardivitate nu implică judecarea fondului apelului.

Având ca reper considerentele expuse supra, Colegiul penal, conchide că termenul de 15 zile pentru depunerea apelului de către avocatul Ivanov O. în numele părții vătămate, a fost depășit, iar circumstanțele enunțate denotă, că instanța de apel, potrivit părții descriptive a deciziei adoptate, nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, astfel legal și întemeiat a respins apelul avocatei Ivanov O. în numele părții vătămate ca depus peste termen, iar decizia atacată conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

Generalizând raționamentele mai sus nominalizate, Colegiul concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, la caz, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocata Ivanov Oxana în numele părții vătămate, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Chiriac Petru Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 08 iunie 2022.

Președinte

Timofti Vadimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Plămădeală Ghenadie